

СТАНОВИЩЕ

От Проф. Д-р Григор Горчев, д.м.н.

Относно дисертационен труд за присъждане на научно-образователна степен „Доктор“, научна специалност Акушерство и гинекология (03.01.45), Катедра „Акушерски грижи“ МУ- Плевен.

Тема на дисертационния труд: **„Преживяемост и прогностични фактори при пациентки с епителен овариален карцином I – II стадий“**

Автор на дисертационния труд – Д-р Николай Лъчезаров Лазаров, Главен асистент в Катедра Акушерство и гинекология, МФ – Тракийски университет.

Научен ръководител: Проф. д-р Григор Горчев, д.м.н.

Овариалният рак е най – смъртоносният от всички гинекологични ракови заболявания и е петата най- честа причина за раково – свързана смъртност. В глобален мащаб, ежегодно с овариален рак се диагностицират приблизително 225 000 жени, а около 140 000 годишно умират от това заболяване. Тези цифри, сами по себе си свидетелстват за актуалността на проблема, който изследва д-р Лазаров в своя труд. Анализът на преживяемостта на пациентки, диагностицирани с ранен стадий на епителен овариален карцином е необходимо условие, за да се проучват сигнификантните прогностични фактори, свързани с това онкологично заболяване. Това са и основните проблеми, застъпени в настоящето проучване.

Дисертационният труд е изложен на 210 страници и включва 16 таблици и 43 фигури, и напълно покрива стандартите за обем и структура на научните трудове.

Подробният библиографски обзор, базиращ се на общо 209 заглавия, от които 15 на кирилица и 196 на латиница, показва задълбочено познаване на проблема в неговите актуални аспекти. Между описаните трудове фигурира и проучването, свързано с експресията на рецептора на епидермалния растежен фактор (EGFR), дело на авторски колектив от клиника по онкогинекология, МУ- Плевен.

Цел и задачи

Целта на дисертацията е ясно дефинирана: анализ на преживяемостта на пациентки с епителен овариален карцином I – II стадий, оценка и систематизиране на прогностичните фактори, влияещи на хода и изхода на заболяването.

Поставените 4 задачи акцентуират върху основните стъпки в плана за реализиране на поставената цел.

Моето мнение е, че чрез труда си Д-р Лазаров успява да изпълни задачите, които си е поставил.

Материал и методи

Проведеното проучване представлява анализ, проследяващ 12 – годишен период (2000 – 2012 г.), който включва 254 ново диагностицирани пациентки с рак на яйчника I – II ст, регистрирани в периода 2000 – 2005 г. в онкологичните диспансери на Стара Загора и Бургас. Създадени са анкетни карти и са използвани разнообразни статистически методи за обработка на резултатите.

Резултати и обсъждане

Подробно е анализирана общата преживяемост, преживяемостта без рецидив и петгодишната преживяемост на пациентките, диагностицирани с епителен овариален карцином I- II стадий. На базата на този анализ се вижда, че петгодишната преживяемост при тези жени все още не означава излекуване, което е един от съществените изводи на дисертанта.

Всеки един от предварително заложените за изследване 19 потенциални прогностични фактори е разгледан, като самостоятелно влияещ върху преживяемостта и като комбинирано влияние съвместно с другите фактори. След като успява да определи статистически най – значимите прогностични фактори, д-р Лазаров прилага оригиналната класифицираща методика с кумулиране на риск, за да дефинира три прогностични групи.

Значителният брой изводи са напълно обосновани и изцяло базирани на проведеното проучване.

Приноси

Подобно мащабно проучване, проследяващо 12- годишен период (2000 – 2012г.) и включващо 254 пациентки с ранен, овариален карцином се провежда за пръв път у нас, което е един от съществените приноси на дисертационния труд. Оригинални приноси са класифициращата методика с кумулиране на риск, приложена за съставянето на прогностичните групи, както и обсъждането на ранна симптоматика при овариалния рак.

Д-р Лазаров е главен асистент с вече 14- годишен стаж в катедрата по Акушерство и гинекология на ТУ – Стара Загора. Той има 29 публикации в областта на акушерството и гинекологията. Член е на БДАГ и БАОГ и участва активно в провеждането на научните форуми на тези организации. Неколкократно е посещавал индивидуални специализирани курсове по оперативна техника, и лапароскопска хирургия към Онкогинекологична клиника, при МУ – Плевен, под мое ръководство. Личните ми впечатления от него са за отговорен, добре подготвен, интелигентен и комуникативен колега, с постоянен стремеж за самоусъвършенстване. Владее немски, английски и руски езици и има отлична компютърна подготовка-предпоставки, осигуряващи възможност за бъдещо научно развитие.

Като научен ръководител, считам че дисертацията представлява един стойностен труд, със значителен теоретичен и практически, клиничен принос и призовавам членовете на уважаемото научно жури да гласуват положително за присъждане на образователна и научна степен „доктор” по научна специалност „Акушерство и гинекология” на д-р Николай Лъчезаров Лазаров.

08.04.2013 г.

гр. Плевен

Подпис:

Проф. д-р Григор Горчев, д.м.н.